

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL „A“ SKUNDO**

2026 m. liepos d. Nr. S-2026/ (7-2026/117)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Gvidos Ivanauskienės, Kristinos Jakštienės, Raimondos Juodkaitės, Jurgitos Narkevičiūtės (pranešėja), išnagrinėjo „A“ (toliau – Pareiškėja) 2026-06-04 skundą bei 2026-06-05 skundo papildymą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2026-05-19 sprendimo Nr. 69-36 (toliau – 2026-05-19 sprendimas). Komisijos 2026-06-23 posėdyje Pareiškėjos atstovas direktorius A. A., Inspekcijos atstovė B. B. ir vertėjas C. C. dalyvavo nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėja Komisijos prašė panaikinti Inspekcijos 2026-05-19 sprendimą bei Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Vilniaus AVMI) 2026-04-16 sprendimą Nr. (9.89) 460-1225 bei perduoti ginčą nagrinėti iš naujo dėl 5 190 Eur importo pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) negrąžinimo. Esant poreikiui, jei Komisija manytų, kad Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau – PVMĮ) 117 straipsnio 1 dalies 2 punktas prieštarauja 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvai 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (su vėlesniais pakeitimais, toliau – Direktyva 2006/112/EB) ir 2008 m. vasario 12 d. Tarybos direktyvai 2008/9/EB, nustatančiai Direktyvoje 2006/112/EB numatyto pridėtinės vertės mokesčio grąžinimo apmokestinamiesiems asmenims, kurie nėra įsisteigę PVM grąžinančioje valstybėje narėje, o yra įsisteigę kitoje valstybėje narėje, išsamias taisykles (su vėlesniais pakeitimais, toliau – Direktyva 2008/9/EB), kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą (toliau – ESTT) dėl prejudicinio sprendimo priėmimo.

Skunde nurodyta, kad Pareiškėja yra ribotos atsakomybės juridinis vienetas (vok. haftungsbeschränkt), įsteigtas Vokietijos Federacinėje Respublikoje (toliau – Vokietija) bei turintis Vokietijos ir Prancūzijos Respublikos (toliau – Prancūzija) PVM mokėtojo kodus. Pareiškėja nebuvo registruota PVM mokėtoja Lietuvos Respublikoje (toliau – Lietuva), nes Lietuva buvo tik importo vieta. Pareiškėja vykdė ir šiuo metu vykdo PVM apmokestinamą ekonominę veiklą (tekstilės ir drabužių prekybą internetu ir susijusią gamybos veiklą).

Skunde nurodyta, kad 2025-10-14 Pareiškėja importavo prekes (moteriškus paltus, šalikus, drabužių maišus) į Europos Sąjungą (toliau – ES) per Lietuvą pagal importo deklaraciją MRN 25L1105375690203724 (*Komisijos pastaba*. Skundo 2026-06-05 papildyme taip pat nurodyta MRN 25LTVR3000081034R9 deklaracija). Importas buvo įformintas Pareiškėjos vardu naudojant Vokietijos PVM mokėtojo kodą (duomenys

neskelbimai) (*Komisijos pastaba*. Skundo papildyme nurodyta, kad PVM mokėtojo kodas nebuvo nurodytas, tačiau Pareiškėjos vertinimu, tai yra formalus trūkumas, neturintis įtakos materialinėms importo PVM grąžinimo sąlygoms).

Importo metu buvo apskaičiuoti mokesčiai: 5 190 Eur importo PVM ir 2 590 Eur maito mokestis. Bendra 7 780 Eur mokesčių suma buvo tiesiogiai sumokėta Lietuvos muitinei iš Pareiškėjos banko sąskaitos. Po muitinio įforminimo prekės buvo išgabentos iš Lietuvos į Prancūziją (Pareiškėja prie skundo Komisijai pateikė CMR važtaraštį). Atgabenus prekes į Prancūziją, jos buvo naudojamos išimtinai Pareiškėjos ekonominėje veikloje ir vėliau parduotos klientams. Vėlesni sandoriai buvo deklaruoti Prancūzijoje laikantis Prancūzijos mokesčių teisės aktų reikalavimų.

Skunde nurodyta, kad pagal Direktyvos 2006/112/EB 168 straipsnio e punktą apmokestinamasis asmuo turi teisę į importo PVM atskaitą, jeigu importuotos prekės naudojamos jo apmokestinamiesiems sandoriams. Pasak Pareiškėjos, mokesčių administratorius neginčijo aplinkybių, jog: (i) prekės buvo importuotos Pareiškėjos (PVM mokėtojos), (ii) importo PVM buvo sumokėtas, (iii) prekės buvo išgabentos iš Lietuvos į Prancūziją bei buvo skirtos mokesčių mokėtojos PVM apmokestinamajai veiklai vykdyti. Pareiškėjos įsitikinimu, visos materialiosios sąlygos šiai teisei įgyvendinti buvo įvykdytos.

Pareiškėja atkreipė Komisijos dėmesį į ESTT bylas: C-108/17 Enteco Baltic UAB; C-268/83 Rompelman; C-95/07 ir C-96/07 Ecotrade SpA; C-590/13 Idexx Laboratories; C-284/11 EMS Bulgaria; C-110/94 INZO; C-6/64 Costa prieš ENEL. Skunde aptarė kelis ESTT taikomus principus – PVM neutralumo ir proporcingumo principus. Pareiškėja teigė, kad ginčo prekės buvo naudojamos išimtinai bendrovės komercinėje veikloje. Dėl padarytos klaidos deklaracijoje, mokesčių mokėtojos įsitikinimu, teisinės pasekmės turi būti proporcingos pažeidimo pobūdžiui ir sunkumui. Be to, Pareiškėja skunde pažymėjo, kad: (i) nebuvo nustatyta jokių sukčiavimo ar piktnaudžiavimo požymių; (ii) Lietuvos biudžeto interesams nepakenkta – importo PVM buvo sumokėtas ir gautas; (iii) visas PVM buvo tinkamai apskaičiuotas ir sumokėtas galutinio vartojimo grandyje Prancūzijoje; (iv) importas buvo susijęs su teisėta komercine (ekonominė) veikla.

Pareiškėja, pasisakydama dėl trūkumų, procedūros kodo 40 ir PVM kodo nenurodymo, skunde Komisijai pažymėjo, kad formalūs trūkumai neturi įtakos importo PVM grąžinimui. Importo deklaracijoje buvo taikyta procedūra 40 (standartinis išleidimas į laisvą apyvartą su importo PVM), o ne procedūra 42 (išleidimas į laisvą apyvartą su viena laiku ES vidaus tiekimu). Pareiškėja akcentavo, kad procedūra 42 ir procedūra 40 skiriasi tik tuo, ar importuotojas iš anksto deklaruoja ketinimą vykdyti ES vidaus tiekimą. Tai yra administracinė procedūra, o ne materialinė sąlyga. Faktinis prekių judėjimas iš Lietuvos į Prancūziją – kurį patvirtina CMR važtaraštis – yra materialinis faktas, o ne procedūrinis pasirinkimas. Pareiškėja yra registruota PVM mokėtoja Vokietijoje (duomenys neskelbiami) ir vėliau buvo registruota PVM mokėtoja Prancūzijoje (duomenys neskelbiami). Skunde pakartotinai pažymėta, kad PVM mokėtojo kodo nenurodymas deklaracijoje, neturi jokios įtakos faktiniam Pareiškėjos statusui kaip apmokestinamajam asmeniui.

Direktyvos 2008/9/EB 3 straipsnio b punkto i papunktyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojas turi netiekti prekių ir netiekti paslaugų, laikomų tiekiamomis / teikiamomis grąžinimo valstybėje narėje, išskyrus nurodytas išimtis. Pagal Direktyvos 2006/112/EB 17 straipsnį numatytas savų prekių pervežimas iš vienos ES valstybės narės į kitą nėra prekių tiekimas trečiajam asmeniui. Šis sandoris neturėjo jokio Lietuvos pirkėjo bei nesukūrė jokios ekonominės naudos ar pridėtinės vertės Lietuvos rinkos dalyviams, nes ekonominė veikla nebuvo orientuota į Lietuvos rinką. Prekių tiekimas buvo tik Pareiškėjos nuosavų prekių logistinis judėjimas per ES.

Skunde pažymėta, kad valstybės narės negali nustatyti griežtesnių arba papildomų sąlygų, taip pat PVMJ 117 straipsnio 1 dalies 2 punktas negali prieštarauti Direktyvos 2008/9/EB 3 straipsniui (ESTT byla C-6/64, Costa prieš ENEL). Mokesčių administratorius

ginčijamame 2026-05-19 sprendime nurodė, kad prekių išgabėnimas į Prancūziją yra laikytinas apmokestinamu sandoriu Lietuvoje, todėl Pareiškėja neatitinka PVM grąžinimo sąlygų. Visgi, Inspekcija ir Vilniaus AVMI ginčijamuose sprendimuose pripažino, kad prekės buvo išgabėtos į Prancūziją.

Inspekcija skundžiamame sprendime nurodė, kad Pareiškėja pateikė prašymą grąžinti Lietuvoje sumokėtą 5 190 Eur PVM (prašymo Nr. (duomenys neskelbiami), versija 2026-03-23 15:43:00). Vilniaus AVMI Pareiškėjai 2026-04-02 elektroniniu paštu išsiuntė raštą Nr. (9.89) 46-MPD-388 prašydama pateikti papildomą informaciją, koku tikslu mokesčių mokėtoja importavo prekes į Lietuvos teritoriją, kaip tai susiję su jos vykdoma veikla Vokietijoje, ar importuotos prekės buvo perparduotos kitoms įmonėms, ar buvo išgabėtos iš Lietuvos teritorijos. Pareiškėja pateikė prašomus dokumentus.

Išnagrinėjusi mokesčių mokėtojos prašymą bei vadovaudamasi PVMĮ 3 straipsnio 3 dalimi ir 5-1 straipsnio 1 dalimi, Vilniaus AVMI priėmė 2026-04-16 sprendimą, kuriuo nuspręsta negrąžinti 5 190 Eur PVM, nes Pareiškėja vykdė veiklą, kuri yra PVM objektas Lietuvoje.

Pareiškėja Inspekcijai pateikė 2026-04-17 skundą. Inspekcija 2026-05-19 sprendime nurodė, kad vadovaujantis PVMĮ 116 straipsnio 1 dalimi, užsienio apmokestinamasis asmuo turi teisę susigrąžinti PVM, sumokėtą Lietuvoje. Reikalavimus užsienio apmokestinamajam asmeniui, pageidaujanciam susigrąžinti PVM, reglamentuoja PVMĮ 117 straipsnis, kurio 1 dalyje nustatyta, kad užsienio apmokestinamasis asmuo turi teisę pateikti prašymą grąžinti jam Lietuvoje sumokėtą PVM tik tuo atveju, jeigu jis tuo laikotarpiu, kuriuo sumokėtą PVM prašo grąžinti, atitiko šiuos kriterijus: 1) neturėjo Lietuvoje padalinio, per kurį vykdė ekonominę veiklą, o jeigu tai fizinis asmuo, – dar ir jo nuolatinė gyvenamoji vieta nebuvo Lietuvoje, ir 2) nevykdė šalies teritorijoje jokios veiklos, kuri pagal PVMĮ yra PVM objektas, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.

Inspekcijos vertinimu, į Lietuvą importuotų prekių (moteriškų paltų, šalikų, maišų drabužiams) išgabėnimas į Prancūziją laikomas prekių tiekimu už atlygį. PVMĮ 117 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta, jog susigrąžinti PVM gali tik toks užsienio apmokestinamasis asmuo, kuris nevykdė šalies teritorijoje veiklos, kuri laikoma PVM objektu Lietuvoje pagal PVMĮ nuostatas, tai yra būtina sąlyga užsienio apmokestinamajam asmeniui, siekiant susigrąžinti Lietuvoje sumokėtą PVM. Taigi, konstatavus, jog Pareiškėja vykdė veiklą, kuri yra PVM objektas Lietuvoje, Pareiškėjai atsisakyta grąžinti 5 190 Eur PVM.

Dėl Pareiškėjos skundo argumentų, jog minėtos prekės išvežtos į Prancūziją, kurioje jos buvo parduotos klientams, Inspekcija pažymėjo, kad vadovaujantis PVMĮ 35 straipsnio 1 dalimi, importo PVM neapmokestinamos importuojamos prekės, jeigu importo metu žinoma, kad tos pačios prekės yra skirtos išgabėnti ir bus išgabėtos į kitą valstybę narę, o importuotojo prekių tiekimas iš Lietuvos į kitą valstybę narę pagal šio Įstatymo VI skyriaus nuostatas apmokestinamas taikant 0 procentų PVM tarifą. Inspekcija skundžiamame sprendime nurodė, kad prekėms nebuvo taikytas 0 procentų PVM tarifas, todėl tiekimas pagrįstai apmokestinamas PVM.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjos 2026-06-04 skundas bei 2026-06-05 skundo papildymas dėl ginčijamo 2026-05-19 Inspekcijos sprendimo netenkinamas. Ginčijamas Inspekcijos sprendimas, kuriuo Pareiškėjai atsisakyta grąžinti 5 190 Eur importo PVM, tvirtintinas.

Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl Vilniaus AVMI 2026-04-16 sprendimo ir skundžiamo Inspekcijos 2026-05-19 sprendimo negrąžinti importo PVM, nes, vietos ir centrinio mokesčio administratoriaus teigimu, Pareiškėja importuodama prekes į Lietuvą ir

jas išgabendama į Prancūziją, mokesčių administratoriaus vertinimu, prekes teikė už atlygį, o tai yra PVM objektas Lietuvoje.

Dėl teisinio reglamentavimo. Komisija primena, kad Direktyva 2008/9/EB numato, jog kiekviena valstybė narė PVM grąžinančioje valstybėje narėje neįsisteigusiam apmokestinamajam asmeniui grąžina PVM, apskaičiuotą už kitų apmokestinamųjų asmenų toje valstybėje narėje jam tiekias prekes ar suteiktas paslaugas arba už į tą valstybę narę importuotas prekes, jeigu tos prekės ir paslaugos naudojamos atliekant šiuos sandorius: Direktyvos 2006/112/EB 169 straipsnio a ir b punktuose nurodytus sandorius; sandorius su asmeniu, kuriam tenka prievolė sumokėti PVM pagal Direktyvos 2006/112/EB 194–197 straipsnius ir 199 straipsnį, kaip taikoma PVM grąžinančioje valstybėje narėje (Direktyva 2008/9/EB 5 straipsnis; ESTT 2021-10-21 sprendimo CHEP Equipment Pooling, C-396/20, ECLI:EU:C:2021:867, 5 p.). Taigi, ES teritorijoje veikia vieninga sistema, kurios pagalba yra grąžinamas PVM.

PVM grąžinimą užsienio apmokestinamiesiems asmenims reglamentuoja PVMĮ XIII skyrius bei Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002-06-21 įsakymu Nr. 189 „Prašymų grąžinti kitose valstybėse narėse įsikūrusiems apmokestinamiesiems asmenims jų Lietuvos Respublikoje sumokėtą PVM pateikimo ir nagrinėjimo bei PVM grąžinimo taisyklės“ (toliau – Taisyklės).

Direktyvos 2008/9/EB nuostatos taikomos, atsižvelgiant į Direktyvos 2006/112/EB reglamentavimą, kiek tai susiję su PVM atskaitos / importo PVM grąžinimu. Kaip ir teisė į atskaitą, teisė į PVM grąžinimą yra esminis bendros PVM sistemos principas, įtvirtintas ES teisės aktuose (2020-06-11 sprendimo CHEP Equipment Pooling, C-242/19, EU:C:2020:466, 53 punktas), ir iš esmės negali būti ribojama. Ši teisė taikoma nedelsiant dėl visų mokesčių, sumokėtų sudarant pirkimo sandorius (2020-11-18 sprendimo Europos Komisija / Vokietija, C-371/19, nepaskelbtas Rink., EU:C:2020:936, 79 punktas). Atskaitos sistema ir grąžinimu siekiama visiškai atleisti verslininką nuo bet kokios vykdančios ekonominę veiklą mokėtino ar sumokėto PVM naštos. Todėl bendra PVM sistema užtikrinamas bet kokios ekonominės veiklos apmokestinimo neutralumas, neatsižvelgiant į šios veiklos tikslus ar rezultatą, jeigu pati ši veikla iš principo apmokestinama PVM (2018-03-21 sprendimo Volkswagen, C-533/16, EU:C:2018:204, 38 punktas ir nurodyta jurisprudencija). Pagal šį PVM neutralumo pagrindinį principą reikalaujama, kad būtų suteikta teisė į PVM atskaitą arba PVM grąžinimą, jeigu esminės sąlygos įvykdytos, net jei apmokestinamieji asmenys nesilaikė kai kurių formalių reikalavimų (2020-11-18 sprendimo Europos Komisija / Vokietija, C-371/19, nepaskelbtas Rink., EU:C:2020:936, 80 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

Direktyvos 2008/9/EB 2 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad „PVM objektas yra šie sandoriai: <...> d) prekių importas.“ Direktyvos 2006/112/EB 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog „apmokestinamasis asmuo“ – asmuo, kuris savarankiškai bet kurioje vietoje vykdo ekonominę veiklą, neatsižvelgiant į tos veiklos tikslą ar rezultatą. <...>“. Direktyvos 2006/112/EB 30 straipsnyje numatyta, kad „prekių importas“ – prekių, kurios nėra išleistos į laisvą apyvartą, kaip nustatyta Sutarties¹ 24 straipsnyje, įvežimas į Bendriją. Be pirmoje pastraipoje nurodyto sandorio, prekių importu laikomas prekių, kurios išleistos į laisvą apyvartą, įvežimas į Bendriją iš Bendrijos muitų teritorijai priklausančios trečiosios teritorijos.

Direktyvos 2006/112/EB 60 straipsnyje reglamentuota, kad prekių importo vieta yra valstybė narė, kurios teritorijoje yra prekės, kai jos įvežamos į Bendriją. Apmokestinimo momentas įvyksta ir prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda tada, kai prekės yra importuotos (Direktyvos 2006/112/EB 70 straipsnis). Teisė į atskaitą atsiranda, atsiradus prievolei apskaičiuoti atskaitytiną PVM (Direktyvos 2006/112/EB 167 straipsnis). Taip pat aptariamos

¹ Europos Bendrijos steigimo sutartis;

Direktyvos 2006/112/EB 168 straipsnyje nustatyta, kad, jeigu prekes ir paslaugas apmokestinamasis asmuo naudoja savo apmokestinamiesiems sandoriams, apmokestinamasis asmuo turi turėti valstybėje narėje, kurioje jis vykdo šiuos sandorius, teisę iš PVM, kurį sumokėti jam tenka prievolė, atskaityti: a) mokėtiną ar sumokėtą PVM toje valstybėje narėje už prekių tiekimą ar paslaugų teikimą, kurį jam atliko ar turi atlikti kitas apmokestinamasis asmuo. <...> e) mokėtiną arba sumokėtą PVM už prekių importą į tą valstybę narę. Importo atveju PVM moka asmuo arba asmenys, kuriuos importo valstybė narė laiko ar pripažįsta turinčiais prievolę sumokėti PVM (Direktyvos 2006/112/EB 201 straipsnis).

Taigi, Direktyvos 2008/9/EB 1 straipsniu siekiama nustatyti Direktyvos 2006/112/EB 170 straipsnyje numatyto PVM grąžinimo apmokestinamiesiems asmenims, kurie nėra įsisteigę PVM grąžinančioje valstybėje narėje ir kurie atitinka Direktyvos 2008/9/EB 3 straipsnyje nustatytas sąlygas, taisykles, tačiau ja nesiekama nustatyti nei teisės į grąžinimą įgyvendinimo sąlygų, nei jos apimties. Iš tiesų Direktyvos 2008/9/EB 5 straipsnio antroje pastraipoje numatyta, kad, nepažeidžiant jos 6 straipsnio ir siekiant joje užsibrėžtų tikslų, teisė į pirkimo ar importo PVM grąžinimą nustatoma pagal Direktyvą 2006/112/EB, kaip taikoma PVM grąžinančioje valstybėje narėje. Valstybėje narėje įsisteigusio apmokestinamojo asmens teisė į kitoje valstybėje narėje sumokėto PVM grąžinimą, kaip tai numatyta Direktyvoje 2008/9/EB, atitinka Direktyvoje 2006/112/EB jam numatytą teisę į pirkimo PVM atskaitą (šios bylos atveju importo PVM) jo valstybėje narėje (2018-03-21 sprendimo Volkswagen, C-533/16, EU:C:2018:204, 34–36 punktai ir nurodyta jurisprudencija).

Iš pateiktos ginčo medžiagos matyti, jog Direktyvos 2008/9/EB, PVMĮ ir Taisyklių pagrindu Pareiškėja pateikė 2026-03-23 prašymą grąžinti 5 190 Eur importo PVM. Prašymą grindė faktine aplinkybe, jog ginčo prekės importo metu buvo išvežtos iš Lietuvos, multas sumokėtas Lietuvos muitinei, o, įforminant importą, buvo padaryta klaida.

Ši susiklosčiusi situacija lėmė, kad Pareiškėja importavo prekes į Lietuvą, importo PVM sumokėjo, o vėliau, kaip asmeniui, kuris nėra įsisteigęs valstybėje narėje (Lietuvoje), į kurią, kaip buvo pripažinta, prekės buvo importuotos, yra suteikta teisė susigrąžinti importo PVM. Tai reiškia, kad Komisija sieks išsiaiškinti, ar Pareiškėjai yra suteikta teisė susigrąžinti importo PVM, vadovaujantis PVMĮ 116–118 straipsnių nuostatomis, ar apskritai yra galimybė Pareiškėjai atskaityti importo PVM, vadovaujantis kitomis PVMĮ nuostatomis, ar šioje mokestinėje situacijoje yra įgyvendinamas PVM neutralumo principas, apie kurio taikymą yra gausiai pasisakoma ESTT bylose.

Dėl taikytos procedūros. Pareiškėja skunde nurodė, kad ji siekė įforminti ne „42“ muitinės procedūrą (4200), o „40“ (4000).

Paminėtina, kad pagal Direktyvos 2006/112/EB ir PVMĮ nuostatas PVM yra harmonizuotas mokestis, kurio mokėjimas yra pagrįstas paskirties vietos principu (angl. destination principle), t. y. PVM turi būti sumokėtas toje valstybėje narėje, į kuria prekės yra pristatomos (išskyrus numatytas išimtis). Komisija primena, kad Pareiškėjos 2026-06-05 skundo papildyme aptarta muitinės procedūra „42“ – prekių, kurios neapmokestinamos PVM tiekiamos į kitą valstybę narę ir, kai taikoma, akcizų mokėjimo laikino atidėjimo objektas, tuo pačiu metu išleidimas į laisvą apyvartą ir vidaus vartojimui procedūra (dėl patogumo toliau bus naudojamas „42“ procedūros pavadinimas). Muitinės importo procedūra „40“ – prekių išleidimas į laisvą apyvartą ir vidaus vartojimui vienu metu (dėl patogumo toliau bus naudojamas „40“ procedūros pavadinimas).

Prekių tiekimas gali būti neapmokestinamas PVM tam tikromis sąlygomis, kurias reglamentuoja Direktyva 2006/112/EB, PVMĮ ir gausi teismų praktika.

„42“ muitinės procedūra yra mokestinis mechanizmas, kuriuo ES importuotojas gali pasinaudoti siekdamas, kad PVM nebūtų skaičiuojamas importo valstybėje. Mechanizmas taikomas, kai prekės, importuotos į ES valstybę narę iš trečiųjų šalių,

netrukus išgabenamos į kitą valstybę narę. Tokiais atvejais PVM turi būti sumokėtas pastarojoje – paskirties valstybėje narėje.

„42“ muitinės procedūra susideda iš dviejų dalių: prekių importas iš ne ES valstybės į ES valstybę narę (šio ginčo atveju į Lietuvą), neapmokestinamas PVM, po kurio seka vėlesnis prekių tiekimas ES viduje iš valstybės narės (šio ginčo atveju iš Lietuvos) į kitą valstybę narę (šio ginčo atveju į Prancūziją), kuris apmokestinamas 0 proc. PVM tarifu. Todėl prekių importas į valstybę narę (importo šalį) yra PVM neutralus. Norėdamas neapmokestinti prekių importo PVM pagal „42“ muitinės procedūrą, importuotojas turi pateikti valstybės narės (šio ginčo atveju Lietuvos) kompetentingoms institucijoms informaciją:

a) PVM mokėtojo kodą, išduotą valstybėje narėje, į kurią importuojamos prekės (Lietuvos), arba jų mokesčių atstovo (fiskalinio agento), įpareigoto sumokėti PVM, PVM mokėtojo kodą, išduotą Lietuvoje;

b) pirkėjo (kuriam tiekiamos prekės) PVM mokėtojo kodą (išduotą Prancūzijoje), arba paties importuotojo PVM mokėtojo kodą, išduotą Prancūzijoje;

c) įrodymus, kad importuojamas prekes ketinama gabenti arba išsiųsti iš valstybės narės (Lietuvos) į valstybę narę Prancūziją.

Deklaruojant prekes „42“ muitinės procedūrai, nekyla PVM mokėjimo prievolė importo valstybėje. Vietoj to, pirkėjas ES valstybėje narėje (Prancūzijoje) apskaito PVM pagal nacionalines PVM taisykles.

Lietuvoje importo PVM administruoja Inspekcija ir Lietuvos muitinė². Ginčo medžiagoje nėra duomenų, jog Pareiškėja siekė įforminti muitinės procedūrą „42“, tokių duomenų nepateikė Pareiškėja kartu su 2026-06-04 skundu ir 2026-06-05 skundo papildymu. Komisija atmeta Pareiškėjos argumentus dėl proporcingumo principo pažeidimo, nes tokių aplinkybių nagrinėjamu atveju nenustatyta.

Dėl importo PVM susigrąžinimo ir kreipimosi į ESTT. Dėl teisės į grąžinimą įgyvendinimo reikalavimų ar materialinių sąlygų pažymėtina, kad pagal Direktyvos 2006/112/EB 168, 169 ir 170 straipsnius matyti, jog tam, kad būtų galima pasinaudoti teise į PVM grąžinimą, reikia, kad, pirma, suinteresuotasis asmuo būtų „apmokestinamasis asmuo“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2006/112/EB, kuris nėra įsisteigęs valstybėje narėje, kur jis perka prekes ar paslaugas arba į kurią importuoja PVM apmokestinamas prekes, ir, antra, kad prekės ir paslaugos, kuriomis grindžiama teisė į PVM grąžinimą, būtų šio apmokestinamojo asmens naudojamos pardavimo sandoriams už valstybės narės, kurioje šis mokestis yra mokėtinas arba sumokėtas, ribų, ir kad dėl šių sandorių atsirastų teisė į atskaitą, jeigu jie būtų buvę įvykdyti šioje valstybėje narėje (2019-05-02 sprendimo *Sea Chefs Cruise Services*, C-133/18, EU:C:2019:354, 33 punktą). Be to, šis apmokestinamasis asmuo turi atitikti Direktyvos 2008/9/EB 3 straipsnyje nustatytas kumuliacines sąlygas (2020-06-11 sprendimo *CHEP Equipment Pooling*, C-242/19, EU:C:2020:466, 55 punktą ir nurodyta jurisprudenciją).

Pagal Direktyvą 2006/112/EB, Direktyvą 2008/9/EB, PVMĮ, ESTT ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką yra dvi skirtingos procedūros, kurias mokesčių mokėtojai gali įgyvendinti siekiant susigrąžinti / atskaityti importo PVM.

Pirmoji, taikant Direktyvą 2008/9/EB, PVMĮ 116–118 straipsnių nuostatas. Inspekcija skundžiamame sprendime detalai aptarė teisinį reglamentavimą, todėl pakartotinai įstatyminės nuostatos nebekartojamos. Pripažįstama, kad šiuo pagrindu pagrįstai Pareiškėjai neleista susigrąžinti importo PVM, nes į Lietuvą importuotų prekių (moteriškų paltų, šalikų, maišų drabužiams) išgabenimas į Prancūziją laikomas prekių tiekimu už atlygį. PVMĮ 117 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta, jog susigrąžinti PVM gali tik toks užsienio apmokestinamasis asmuo, kuris nevykdė šalies teritorijoje veiklos, kuri

² Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

laikoma PVM objektu Lietuvoje pagal PVMĮ nuostatas, tai yra būtina sąlyga užsienio apmokestinamajam asmeniui, siekiant susigrąžinti Lietuvos Respublikoje sumokėtą PVM. Taigi, konstatavus, jog Pareiškėja vykdė veiklą, kuri yra PVM objektas Lietuvoje, Pareiškėjai pagrįstai atsisakyta grąžinti 5 190 Eur PVM.

Antroji, taikant 2006/112/EB ir PVMĮ nuostatas susijusias su importo PVM. Komisija 2026-06-17 raštu Nr. 5-2026/374 kreipėsi į Inspekciją, siekdama išsiaiškinti ar Pareiškėja, ginčo medžiagoje nurodytomis sąlygomis, turėtų teisę atskaityti importo PVM. Kaip pažymėjo Inspekcijos atstovė Komisijos 2026-06-23 posėdžio metu, Pareiškėja turi teisę atskaityti importo PVM. Atstovė nurodė, kad Pareiškėja turėtų pateikti pridėtinės vertės mokesčio mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino pridėtinės vertės mokesčio apyskaitą (forma FR0608; toliau – Apyskaita FR0608). Minėtą Apyskaitą teikia PVM mokėtojai neįsiregistravę apmokestinamieji ir neapmokestinamieji asmenys. Apyskaita FR0608 gali būti pateikta tik elektroniniu būdu, naudojantis elektroninio deklaravimo sistema (EDS), o teikimo sąlygas reglamentuoja Pridėtinės vertės mokesčio mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino pridėtinės vertės mokesčio apyskaitos FR0608 formos užpildymo taisyklės, patvirtintos Inspekcijos viršininko 2004-03-01 įsakymu Nr. VA-29.

Komisija pažymi, kad Pareiškėja siekė pasinaudoti tik PVM 116–118 straipsniuose nustatyta galimybe susigrąžinti importo PVM. Kadangi Pareiškėja turi teisę teikti ir Apyskaitą FR0608, spręsti, kad šioje ginčo situacijoje buvo pažeistas PVM neutralumo principas, nėra pagrindo. Atitinkamai nėra teisinio pagrindo kreiptis į ESTT dėl PVMĮ 117 straipsnio 1 dalies 2 punkto prieštaravimo Direktyvai 2006/112/EB, nes Pareiškėja neišnaudojo visų įstatyminių galimybių ir nesiekė pasinaudoti importo PVM atskaita.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2026-05-19 sprendimą Nr. 69-36.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė	Vilma Vildžiūnaitė
Komisijos narė	Gvida Ivanauskienė
Komisijos narė	Kristina Jakštienė
Komisijos narė	Raimonda Juodkaitė
Komisijos narė	Jurgita Narkevičiūtė